

LYCEUM

Magyar Hősök Napja

Az 1914–1918 között vívott Nagy Háborúban az Osztrák-Magyar Monarchia 51 millió lakosából 9 millió katona vonult be hadi szolgálatra, a történelmi Magyarország területéről 3 millió 800 ezer. Magyarország embervesztése halottakban 660 ezer főre tehető, ehhez még hozzá kell számítani azt a 800 ezer súlyos sebesültet, aki az elszennvedett sérülések következtében munka- és keresésképtelenné vált. Egy egész nemzedék került fakesztek alá, az egész nemzet lett tövig visszavágva...

A háború – amelyet gyors lefolyásúnak reméltek, befejezését pedig még azon év őszére, „... mire a falevelek lehullanak” jósolták – már az első néhány hónapban olyan óriási emberáldozatokat követelt a hadban álló felektől, amilyenekre az emberiség addigi történelme során még nem volt példa. Ezt tapasztalván Magyarországon már 1914 őszén belátták: a társadalomnak kötelessége, hogy a hazáért életüket feláldozó katonák emlékét megőrizze. Megalakult a *Hősök Emlékét Megőrkítő Országos Bizottság* (HEMOB).

Szervezete 1916-ra elérte, hogy a Honvédelmi Minisztérium által felállítandó emlékművekről alkotott véleményét figyelembe vet-

ték, 1916 végére pedig saját emlékműterv-gyűjteményt adhatott ki.

De nem csak a hátszágban gondolkodtak így: 1915. július 19-én báró *Abele Ferenc* vezérkari őrnagy a frontról levelet intézett *gróf Tisza István* miniszterelnökhöz, melyben szorgalmazta, hogy az országgyűlés mielőbb foglalja törvénybe a hősök emlékének megőrkítését. *Abele* 1916 őszén már biztosra ment: *Zita* királynéhoz fordult segítségért.

Így sikerült elérni, hogy *IV. Károly* kezdeményezésére 1917 tavaszán az országgyűlés elfogadta a most dúló háborúban a hazáért küzdő hősök emlékének megőrkítéséről szóló 1917:VIII. törvénycikket. A törvénycikk kimondja: „... Minden község (város) anyagi erejének megfelelő, méltó emléken örökítse meg

mindazoknak nevét, akik lakói közül a most dúló háborúban a hazáért életüket áldozták fel.” A törvény alapján a belügyminiszter végrehajtási utasítást bocsátott ki, amelyben utalt arra, hogy az emlékműveket – lehetőség szerint – a háború befejezését követően állítsák fel.

1924-re elérkezett az a pillanat, amikor az I. világháború hősi halottaival és emléküik megörökítésével a nemzetgyűlés is foglalkozhatott. Az 1914/1918. évi világháború hősi halottai emlékének megünnepléséről szóló 1924:XIV. törvénycikk a következőképpen fogalmaz: „... A magyar nemzet mélyeséges szeretettel, magasztaló elismeréssel és hálával emlékezik meg azokról a hős fiairól, akik az 1914-1918. évi világháború alatt a Hazáért vívott súlyos küzdelmekben a magyar nemzetnek dicsőséget és hírnevet szerezve életüket áldozták föl. A nemzet soha el nem múló hálája és elismerése jeléül az élő és jövőendő nemzedékek hősi halottainak dicsőségére minden esztendő május havának utolsó vasárnapját nemzeti ünnepé avatja. Ezt az ünnepnapot – mint a »Hősök Emlékünnepét« – a magyar nemzet mindenkor a hősi halottak emlékének szenteli.”

A megemlékezések 1925

-től váltak rendszeressé: országszerte egyházi szertartásokkal, koszorúzásokkal emlékeztek meg, amelyeken kötelezően részt vettek a honvédség és a rendvédelmi testületek képviselői, a bajtársi egyesületek és a fiatalok szervezetei.

A Budapesten 1929. május 26-án megtartott központi ünnepség keretében *Horthy Miklós*, Magyarország kormányzója felavatta a millenniumi emlékmű előterébe elhelyezett Hősök emlékkövét.

A rendezvények 1944-ben öltöttek utoljára nemzeti ünnep jellegét. 1945-ben még megemlékeztek a Hősök Napjáról, de ezt követően a kommunista diktatúra végleg eltörölte.

A következő megemlékezésre csak 44 évvel később, 1989-ben, a rendszerváltás évében kerülhetett sor, Szekszárdon.

A rendszerváltás után újra lehetett ünnepelni az elesett magyar katonákat, és a 2001-ben elfogadott LXIII. törvény a korábbi ünnep körét hivatalosan is kibővítette mindenkire, „*akik a vérüket ontották, életüket kockáztatták vagy áldozták Magyarországot.*”

Forrás: (részletek)
https://nemfelejtjuk.blog.hu/2009/05/30/magyar_hosok_napja_megemlekezés_az_i_világhaboru_hosi_halottjairól

LYCEUM

TÁRSASÁGI KÖZLÖNY
MEGJELENIK NEGYEDÉVENTE.

HUSZONKETTEDIK SZÁM
VI/2. ÉVFOLYAM

Kiadja a
VASHATOS Kft.
Kiskunhalas

www.vashatos.hu

Szerkesztő:
LUKÁCS LÁSZLÓ

Kapcsolattartó:
Kiss Sándorné
Telefon: 20/465-2300

Készült a Szilády Áron Társaság
tagjai és támogatói részére.

Kereskedelmi
forgalomba nem kerül.
A megjelent lapszámok
elérhetőek a vashatos.hu
és a sziladyaron.tarsasag.hu
honlapokon.

A SZILÁDY ÁRON TÁRSASÁG
tisztviselői (elnökség):

Lukács László elnök
lukaclaszlo@hdsnet.hu

Alelnökök:
Dóka József
Dr. Bognárné Nagy Éva
Szakál Aurél
Palásti Károly

LEVELEZÉS:

6400 Kiskunhalas,
Hősök tere 2.
Telefon: 77/421-123

Bor-kalendárium

Célunk nem csupán a régi, szép hagyomány felelevenítése, de annak bemutatása is, mennyire átjárta a régi idők emberét az embertársak iránti szeretet és a közösségi érzés.

Május

**Pünkösöd hava vagy
kettősök hava – Tavaszutó**

Május a természet kibontakozásának, a termékenységeknek a hónapja, a virágnyílás, rózsanyílás fő ideje. Többnyire májusban ünneplik a Pünkösödöt, ezt a másik mozgó ünnepet, ezért májust Pünkösöd havának is nevezik. Baranyában azt mondják: „Ha pünkösödkor szép az idő, sok bor lesz”.

Május 1. – Majális. Már régóta közös kirándulások, ünnepi lakomák szokása is tartozik a naphoz. A majálist, a vidék népmulatságát rendszerint valamelyik közeli erdőben tartották, s a magukkal vitt ételt, italt fogyasztották. Később egész sokadalommá szélesedett a majális, volt ott zsákbanfutás, póznamászás, birkózóverseny, erőmérés, ló-

verseny, ének és tánc, katonazené. Május elseje a májusfa állításának ideje is. Május elsejére virradó éjjélkor a legények szeretőjüknek állítottak májusfát: pántlikákat, selyemkendőt s egy fehér, átlátszó üvegben vörösbort kötöztek rá. **Májusi fagyosszentek.** Általában a középső hármat, Pongrácot, Szervácot és Bonifácot nevezzük fagyosszentnek, de valójában többen vannak. A három-ác napjai: május 12., 13., illetve 14. „Sok bort hoz a három-ác, ha felhőt egyiken se látsz.” Ha a fagyosszentek hideggel érkeznek, hosszú lesz az ősz. Pongrác-napi eső a mezőnek jó, a szőlőnek ártalmas. A népi hiedelem szerint három napig nem lehetett kapálni a szőlőhegyeken, mert akkor nem termett a szőlő. **Május 25. – Orbán napja.** Szent Orbán napján, ha nincsen fagy, akkor a pintérek mulatnak. Áldomást isznak, ha nincs dér, mert azt tartják, hogy akkor már nem kell a fagytól féltetni a szőlőt.

Június

**Szent Iván hava
Rák hava – Nyárelő**

A Pünkösöd mozgó ünnepként május végén vagy június elején megtartott ünnep, a húsvéti ünnepkör lezárása. Az egyház a Szentlélek Jézus által megígért eljövételét és az egész világon való szétáradását ünnepli. **Június 24. – Szent Iván napja.** A nyári napforduló napjának ünnepe, amit Európa-szerte lángoló tűz gyújtásával ünnepeltek meg.

Július

**Szent Jakab hava
Oroszlán Hava – Nyár**

Július 26. – Anna napja
Anna napjára a legkorábban érő csemege-szőlők már édesedtek, zsendültek, megkóstolhatóak voltak. A gyümölcs, a szőlő, a termékenység és Anna névnapja így is összekapcsolódott.

(RÉSZLETEK) VASÁRNAPI ÚJSÁG 1859.

Állandó programjaink

A Szilády Áron Társaság az alapítás óta (1993) eltelt időszak kezdeményezéseit, stabil tevékenységét megerősítve, kibővített együttműködésre törekszik a halasi civil közösségekkel, különösen azokkal, akik a lokálpatrióta értékrend mentén szervezik meg a helyi tevékenységüket.

A kiemelt ügyeink esetében szükséges az erőforrásainkat bővíteni, ezért az önkéntes segítőkön túlmenően, új tagok, támogatók belépése indokolt, hogy a munkatervünkben rögzített feladatok teljesülhessenek. Mindezek figyelembevételével, mindenképpen részt kell vállalnunk a nemzeti pá-

lyázati alapok által meghirdetett kiírásokon, pl. NEA stb., illetve reméljük, hogy a halasi vállalkozások részéről adományokra is számíthatunk.

Társaságunk továbbra is megbízható szervezeti keretet nyújt a lokálpatrióta értékeink megőrzéséhez, hagyomány-szeretetünk pedig kimeríthetetlen forrását jelenti múltunk, jelenünk és jövőnk megbecsülésének. Ragaszkodunk az alapítói hitvallásunkhoz és szellemi elődünknek tekintett Halasi Polgári Olvasókör 1863. január 10-én véglegesített alapvetéséhez, ti. az nem más, mint „a város polgárai körében a művelődés, szellemi

fejlődés biztosítása társas élet formájában.” Kérem, hogy ajánljon új tagokat lokálpatrióta közösségünkbe!

**KIEMELT ÜGYEK,
TERVEK**

1. **Péter Dénes Népfőiskola.** Az 1999 júniusában alapított népfőiskolánk változatlan célkitűzése a protestáns nevelési hagyományok és a korszerű nemzetstratégiai közismeretek együttes képviselése.

A Népfőiskolánk alapvetően három egymást segítő tevékenységi kört teljesít azzal, hogy a szervezeti-működési rendszere segíti az öntevékeny civil közös-

Szilády Áron Társaság

Aktuális programjaink

Egykor **Szilády Áron** (1837–1922) ref. lelképásztor, orientalista nyelvész és akadémikus jelmondata volt a „Patria est cara“, amit a „haza drága“ kifejezéssel fordított és életének fontos gondolatává vált.

Felhívom a figyelmét, hogy minden évben az elnökség által elfogadott *belépesi nyilatkozat* megléte és évente március 31-ig, 1000 Ft/év tagdíj befizetésével együttesen gyakorolható a tagsági jogviszony.

A székhelyünkön átvehető csekken vagy személyesen, illetve átutalással befizetett tagdíj, csak március 31-ig vehető figyelembe, a határidőn túli befizetéseket adományként kell elkönyvelnünk, amit egyébként szívesen fogadunk az **1 %-os adófelajánlások** mellett bármikor!

ségeket, az igényes kulturális rendezvényeket, és sajátos népfőiskolai programokat valósít meg városzerte.

A Péter Dénes Népfőiskola fontos működési körébe tartoznak a szabadművelődési, közösségi programok, és a meghirdetett népfőiskolai témakörökhez kapcsolódó szervezési, ügyintézési feladatok elvégzése, ami az alkalmi lehetőségek kihasználásával széleskörű tájékozódásra nyújt lehetőséget valamennyi résztvevőnek. Alapélményeket nyújtunk a kereszténységről, a magyarságról, a mindennapi élet kérdéseire való válaszerésben, és a tetterős nemzetstratégia megfogalmazásában.

2. Szilády Áron és tudóstársai – Félmagas dombormű

ÁLLANDÓ PROGRAMOK

(Szilády Áron Református Gimnázium díszterme)

27. Pro Iuventute díjátadás (2022. május 26., csütörtök 16 óra)

26. Társasági legáció
2022. szeptember 17. szombat
Külső-Somogy, Látvány

TÁRSASÁGI ESEMÉNYEK

Péter Dénes Népfőiskola

IV. Halasi Pódium
Kortárs irodalom, művészet, színház. 2022. augusztus 19. péntek 18 órától a Csipkeházban (külön program szerint)

XII. Lokálpatrióta klubest. Díszvendég: Baráth József művésztanár. (lásd. 7. oldal)

XXI. Honismereti határjárás. Bugac, Kunpuszta. 2022. június 24. (szervezés alatt)

VIII. Protestáns Művészeti és Tudományos Napok
2022. október 30 – november 5.

Célunk, hogy a helyi értékek, az enciklopédikus tudományok, a magyar kamarazene, a keletkezés és a teológia etc. területén

megmutató jellegzetességeket színvonalasan bemutassuk, továbbá a protestáns művészeti és tudományos hagyományok felidézése és megerősítése, hogy méltóképpen emlékezzünk meg Szilády Áron elhunytának 100. és születésének 185. évfordulójára. Ez utóbbi éppen a **A MAGYAR TUDOMÁNY NAPJA**. Az országgyűlés november 3-át – azt a napot, amelyen 1825-ben Széchenyi István birtokainak 1 évi jövedelmét Magyar Tudós Társaság alapításának céljára felajánlotta, és ezzel lehetővé tette a Magyar Tudományos Akadémia megalapítását – a Magyar Tudomány Ünnepevé nyilvánította. Részletes programterv: 6. oldal. A programok megváltoztatásának jogát fenntartjuk!

MINISZTERELNÖKSÉG

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

(kőből, bronzból) elhelyezése a ref. imaház külső oldalfalán. A Szilády Áron Társaság 2014-ben azt kezdeményezte, hogy helyezzünk el emléktáblát

„Szilády Áron és tudóstársai“ címmel azokkal, akikkel egykoron szorosan együtt dolgozott tudományos munkája során és lényegében az ország egyik leg-

fontosabb keletkutatással foglalkozó tudós akadémikusokat mutatja be.

3. Szilády emlékszoba. Szilády László, Szilády Áron és Szilády János életét és munkáját bemutatását szolgálja ez az emlékszoba a régi gimnázium épületében, a ref. templom mellett (Új RefKör).

4. Levelező lista (levelező tagok) összeállítása csak e-mail címekre, mert szívesen veszünk minden támogatást és segítséget, pl. újságcikket, programajánlatot, előadóként, önkéntes segítségnyújtásban stb.

Nemzeti
Együttműködési
Alap

A pirtói csárda története

A kiskunsági halasi határ egykor jelentős állatvásártartó területén PEER-tón (Eperd, Felsőkistelek), a strázsahely (örhely) közelében árendálási jogot – kocsmá, vendégfogadó, csárda – érvényesített a halasi tanács 1761-ben, majd a város I. Protocolluma rögzíti, hogy a „Pirtói vendégfogadó” istállóját építették újjá, majd 1794-ben kibővítve felépül a „Pirtói nagyvendégfogadó”, sőt két év múlva a bodoglári régi kocsmá helyett is újat építettek.

Tipikus útszéli vendégfogadó lehetett, ahol főztek, bort és pálinkát, szénát és abrakot is árultak. A csárda környékén nagy állatvásárok zajlottak, akár 2 hétig is tartott egy-egy vásár. A vásárlók messziről is érkeztek, főleg csehek, akik kiválogatták, azaz „kicsehelték” az idehajtott állatokat, a szarvasmarhát és a juhokat. A vásár idején sátrakat vertek, mindenféle étel-italt és egyéb szükségleti cikkeket lehetett kapni. Folyt a mulatozás és az italozás. A birtoktartás azonban lerontotta a legelők állapotát, a szél ismét hordani kezdte a homokot...

A pirtói népemlékezet megtartotta a „Pirtói csárda” hőskorának történeteit, az egykori postaút és a jelenlegi 53-es főút mellett, valamint az 1882-ben megépített vasút között – közel a Pirtói szőlők vasúti megállóhoz, amit csak 1934-ben létesítettek – fennálló vendégfogadó a pásztorok, az utazók és kereskedők és

persze a betyárvilág találkozóhelyévé is vált. A csárda pincéjének gerendáján ott állt bevésve *Rusza Sándor* betyárkirály és a bócsai *Bogár Imre* és szeretőjének

Joh Paget: VORSPANN. 1838

A „forspontot” (előfogat) a község rendelte ki az utazó számára. A fuvarozásra kényszerített gazdák rendszerint a legrosszabb gebékkal álltak elő, s magas béreket követeltek. E miatt az utazók állandóan panaszkodtak.

Gyémánt Borisnak a neve. Egykor alagút is vezetett a csőszházhoz, ahonnan elfalazott puska és kard került elő.

1789-től a kijelölt helyeken, településeken posta- és lóváltó állomások voltak: delizsánsz közlekedett hetente egyszer. 1803-tól a postakocsi már hetente kétszer, csütörtökön és vasárnap indult Pestről. Levélen és csomagon kívül utasokat

is szállított. A vontatásra a postaállomásokon kötelező volt állandóan 4-6 pihent lovat készenlétben tartani. 1807-ben Halas városa két fegyveres katonát rendelt a

postáját mellé annak biztonsága érdekében. Halas határában a kíséző két katonát a „Bogárok” lelőtték.

A betyárvilág felszámolása érdekében a halasi tanács eladta 2000 osztrák értékű forintért (kb. 8 millió Ft) a csárda épületét 1859-ben **Szilády László** református lelkésznek, aki nagybirtokos is volt a közelében 480 katasztrális hold (kb. 276 hektár, 1 kh =

5754,6416 m²) területtel, majd majorsággá, birtokközponttá fejlesztette az egykori csárdát. Nagy legelője mellé, amihez a „gulyakút” vagy „csordakút” is tartozott, volt szántója, szőlője, baromfitelepe, dohány- s dinnyeföldje is. A birtok a főút mindkét oldalán a vadkerti határig húzódott. Hatalmas változás volt, hogy 1861-1863-ban a halasi határt szétosztották (tagosították) az őslakosság hátrányára, de emberemlékezet óta a legnagyobb aszály is sújtotta a vidéket és az országot, a kutak is kiszáradtak.

Ugyanekkor a halasi Sóstónál kiépül a városi fürdő, **Kolman István** (Moson vármegye, 1822 – Kiskunhalas, 1884) kocsmáros, vendéglős kezdeményezésére, aki Moson vármegyéből az 1840-es években költözött Kiskunhalasra. A belvárosi nagyvendéglő bérlője volt. Az ő és felesége nevéhez fűződik a Sóstó fürdő megépítése (1862) és fellendítése. A Sóstó csárda a 19. század elején épült késő klasszicista stílusban. Déli falán található egy 48x30 cm-es márványtábla. Felirata: *Építette Kolman István és Neje Rozália 1862.*

A református egyház (főgimnázium) 1881-ben még 10000 osztrák-magyar forintért (kb. 42 millió Ft) vásárolta meg a Sóstóbirtokot, amit a gimnázium óriási kiadásai miatt **Kolozsváry Kiss Sándor** nagybirtokosnak eladtak 1903-ban 21000 koronáért (kb. 44

„Meghalt szegény Bogár Imre, csak a híre maradt”

Így szól az egyik legszebb betyárballada utolsó sora, amely a fiatalon kivégzett Bogár Imréről szól. A Kiskunság legismertebb betyárja már életében hírhedté vált – ahogy az egész banda, amiben működött –, így halála után nem sokkal megszületett és elterjedt e népballada, amit igen hamar le is jegyeztek. Amilyen rettegett és ismert volt a neve a pusztákon, olyan nagy szenzációt keltett az akasztása is (1862-ben).

„Egy szoborban őrlésből!”

Lokálpatrióta klubestek Kiskunhalas

Tisztelettel meghívjuk Önt
2022. június 15-én, szerdán 17 órára
a Végvár-kúrtába (Bajcsy-Zsilinszky E. u. 5.)

XII. díszvendégünk:

Baráth József Pro Urbe-díjas művészandr

Díszvendégünk kivánsága szerint,
kedenc itala, étel is terítéken kerülhet!

Házigazda: Lukács László elnök

A Szilády Áron Társaság közéleti programot hirdet elsősorban azok számára, akik szeretnék megismerni és megfigyelni Halast és vidékét. MA jelen pályázat, szakmai írtékelt, eredményelt, tervezett, kiállítások és képzések előmozdításáról. Részvevőknek teljesítenek egy cívbizottság, amivel megjelöljük az vendégeinket!

Előjegyzés, info: 13620/455-2308
A programváltoztatás jogát fenntartjuk!

Péter Dénes Népfőiskola

Minden erőfeszítéseink ellenére – amikor hazánkban is újra erőre kapott a koronavírus – át kellett újra gondoljunk, érdemes-e megtartani a meghirdetett, részben előkészített népfőiskolai rendezvényeinket és programjainkat. Vigyázva egymás egészségére, úgy döntöttünk, hogy a veszélyhelyzetben nem látjuk annak értelmét és lehetőségét, hogy a 2021/22 évadban tervezett programjaink megvalósulhassanak. A fenti okok miatt arra a kényszerű elhatározásra jutottunk, hogy a **Péter Dénes Népfőiskolai alapprogramjaink megrendezését 2022 őszére halasztjuk**, illetve a veszélyhelyzet feloldását követő időszakra. „Minden magyar felelős minden magyarért!” (Szabó Dezső).

IV. HALASI CSIPKE
kortárs írások és művészetek, színház

2022. június 19-én, pénteken
a Csipkeróz Stepának Ernő dísztermében

200 éve született Gyárfás István
(Óbuda, 1822. július 17. – Kiskunhalas, 1883. július 16.)
magyar jogász, táblabíró, történetész, az MTA levelező tagja

A KÁRPÁT-MEDENCE BORVIDÉKEI 1893
Könyvbenutató előadások, kiállítás, borkóstoló

Kiskunhalas „A szőlő és bor városa 1987”

VENDÉGEINK:
dr. Simon András tanszékvezető egyetemi docens,
dr. Biró László Balázs egyetemi adjunktus
(Szegedi Tudományegyetem BTK, Néprajzi és Kultúrális Antropológiai Tanszék)

Madárdal Zenekar

Borkóstolás a történelmi borvidékeink Bor-Ész barátságai:
Balla Ózsa (Ménis-Magyaródi borvidék), Mauer-Öskör
(Délvidek, Szerénység), Fricstuan Borászati (Soltvadkert),
Koch Pince (Majós-Baja), Ónizi Tavas (Szekszárd) ...

**Stenczel-Dora-féle
Grand Prix Taverna**
Műtve: 18 óráig, majd az előadás után 22 óráig.

1 db értékjegyes pénzérmé (zseton) ára: 490/580/600 Ft,
amely az előadás megrendezésére 1. félre szóló bérlet és előadásra a művészen,
egy szórólap, az előadás 1. szórólapjával együtt megvásárolható.

A 20 000 000 Ft-os szponzor díjazás a pályázat:

www.sziladyarontarsasag.hu

Támogassa Ön is céljainkat!

RÉGI MAGYAR MESTERSÉGEK

Írta: *Bogdán István*

A régi magyar gabona

1766 nyarán rémes hír fordította borúsra a bécsi polgár kedélyét, s hirtelen nagyon keserű lett szájában a sör. A Stefanskirche harangja baljóslatúan csengett-bongott az utcákon kisebb csoportokban összeverődő emberek felett, akiknek beszélgetése egy rövid mondat körül forgott: „Drágul a gabona!” Ez a hír idegesítette Bécs derék polgárait. És egyre jobban. Nem úgy a bécsi pékeket, mert ők hamarosan segítettek magukon: nem emelték meg a kenyér árát, csak leszállították a súlyát. Így aztán a drágaság híre újabb lendületet kapott, és gyorsan elterjedt hazánkban is. E hírre a földesúr és a jobbágy visszatartotta a gabonát, következésképp még nagyobb lett a drágaság. A búza ára 100 százalékkal, a rozsé 40 százalékkal emelkedett.

A császárnő, Mária Terézia megtette a korábban már bevált intézkedést: azonnal megtiltotta a gabona kivitelét, és megengette a magyar liszt és gabona vámmentes behozatalát. Ez volt a császári udvar akkori gabonapolitikája, mert mint ahogy 1763-ban Stegner, az udvar államtanácsának egyik tagja megfogalmazta: „Magyarország az a magtár, amelyből rossz termék vagy háború esetében a német, különösen az osztrák tartományok gabonaszükségletét fedezni kell.”

Így történt, hogy az esztergomi kamarai gabona biztos, Keller, a gabonaminőség bemutatására a helytartótanáchoz felküldött, 1767. augusztus 3-i jelentéséhez gabonamintákat is mellékelte: az Esztergom megyei Mócs és Tát községek területén termelt búza kétszeres, árpa és zab kicsépeelt szeméit, mindegyik terményt külön borítékba csomagolva. És ezzel a gabonaminták megkezdték évszázados álmukat.

Sokak bizonyára azt kérdeznék rögtön, hogy a 200 éves gabona kicsírázott-e? – Nos... nem. Sem hidegkezeléssel, sem giberellin-sav hozzáadással nem sikerült a gabonaszemeket csíráztatásra serkenteni, és a köztük talált sokféle gommag egyetlen szeme sem, árulta el az életképesség leg-halványabb jelét sem. – De ugyancsak nem sikerült annak idején a lebombázott müncheni városi színház alapköveiben talált 125 éves búza, árpa és zab csíráztatása sem.

A szakirodalom szerint az eddig legidősebb csírázó képes búza 80 éves volt. Egyébként a 200 éves gabona minősége csaknem azonos a maiéval. Sőt, a búza acélosságát, fehérje- és hamutartalmát tekintve némileg jobb, mint a mai, és az árpára is azt mondhatjuk, hogy a 200 éves a sörfőzés céljára valamivel jobban megfelelt a mostaninál. A régi magyar gabona minőségével azonban, különösen a búzával, eleinknek igazán nem kellett szégyenkezniük.

- RÉSZLETEK - (BUDAPEST, 1973)

Kiskunhalas látképe. 1920 körül.

A Halasi Szépművés Céh pünkösdi országjárását tart Sümegen 2022. június 4-6 között 16 fővel.

*

A Magyar Garabonciás Szövetség XXXIV. Országos Választmányi Gyűlését Kiskunoroszmán tartja meg 2022. május 15-én, vasárnap a Petőfi Sándor Művelődési Házban. www.garabonciasok.hu

*

2021. október 2-án megjelent a **Szilády Áron Társaság évkönyve (2001–2020)**, ami az elmúlt 20 éves időszakunk összefoglaló krónikáját, és a meghívott jeles vendégeink válogatott írásait is tartalmazza, illetve szervezeti függelékkel láttunk el. Az évkönyvünk iránt érdeklődők a Szilády Áron Református Gimnázium portáján be tudják szerezni a kötetet. Ár: 2000 Ft.

*

A LYCEUM – társasági közlöny 22. számának várható megjelenése: 2022. május. A programváltoztatás jogát fenntartjuk!

*

A Nádor Klub (2009 – 2016) STÁDIUM polgári hírlevelének 1-26. számai, valamint a LYCEUM – társasági közlöny 1-19. száma letölthető a www.vashatos.hu vagy a sziladyarontarsasag.hu honlapokról.

További információk:
+3620/465-2300

SZILÁDY ÁRON TÁRSASÁG

VÁROSI LOKÁLPATRIÓTA EGYÜTTMŰKÖDÉS
6400 Kiskunhalas, Hősök tere 2.

www.sziladyarontarsasag.hu

Adószám: 18343081-1-03